

جدول پیشرفت

با استفاده از جدول زیر روندهای خود را زیر نظر داشته باشید.
اگر می‌خواهید چندبار به سؤالات پاسخ بدهید، می‌توانید از پاسخ‌برگ‌های پویش استفاده کنید.

آزمون	دور اول	دور دوم	دور سوم
۱	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____
۲	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____
۳	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____
۴	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____
۵	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____
۶	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____
۷	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____	نمره: _____ تاریخ: _____

بعد از اینکه به تمامی آزمون‌ها پاسخ دادید، نمرات خود را بررسی کنید.

نمره‌ی هر آزمون از ۴۶ محاسبه می‌شود.

بینید در هر دوره چه نمره‌ای کسب کردید:

۰-۲۸ پایه‌ی خود را تقویت کنید و بیشتر تمرین کنید.

۲۹-۳۸ عملکرد خوبی دارید. سؤالات دشوار را دوباره بررسی کنید.

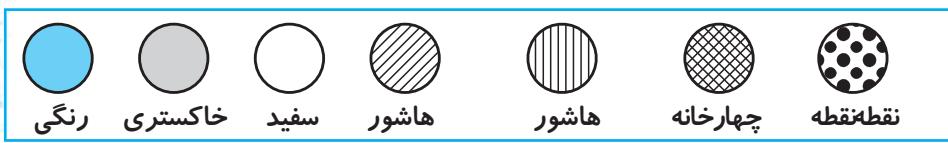
۳۹-۴۶ شما نابغه‌اید. می‌توانید سراغ کتاب بعدی بروید.

علائم

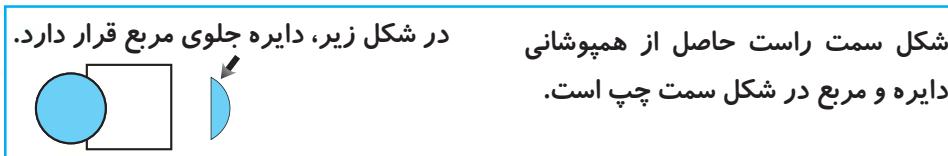
از اصطلاحات

انواع خط:

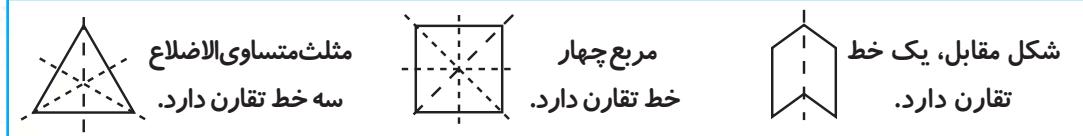

انواع زمینه:

لایه‌ها:

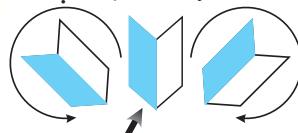
خط تقارن: خطی که یک شکل را به دو بخش مشابه تقسیم می‌کند. (این دو بخش قرینه‌ی یکدیگرند).

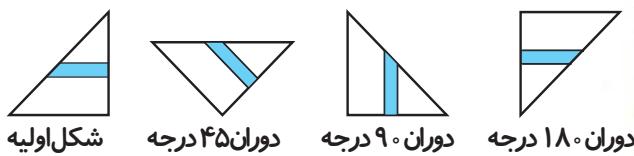
از دوران

زمانی که یک شکل حول نقطه‌ای ساعتگرد یا پاد ساعتگرد می‌چرخد، دوران رخداده است.

۴۵ درجه دوران ساعتگرد دوران پاد ساعتگرد

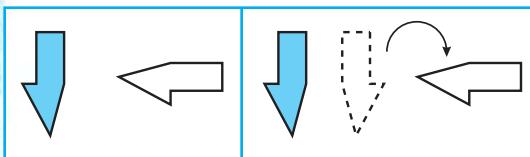
شکل اولیه

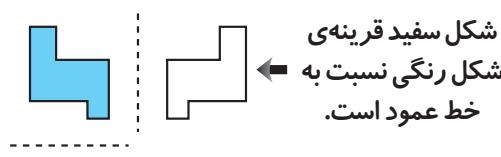
ساعتگرد: حرکت در جهت عقربه‌های ساعت
پاد ساعتگرد: حرکت در خلاف جهت عقربه‌های ساعت

از بازتاب (قرینه)

برگردان یک شکل نسبت به یک خط را بازتاب (قرینه) می‌گویند.

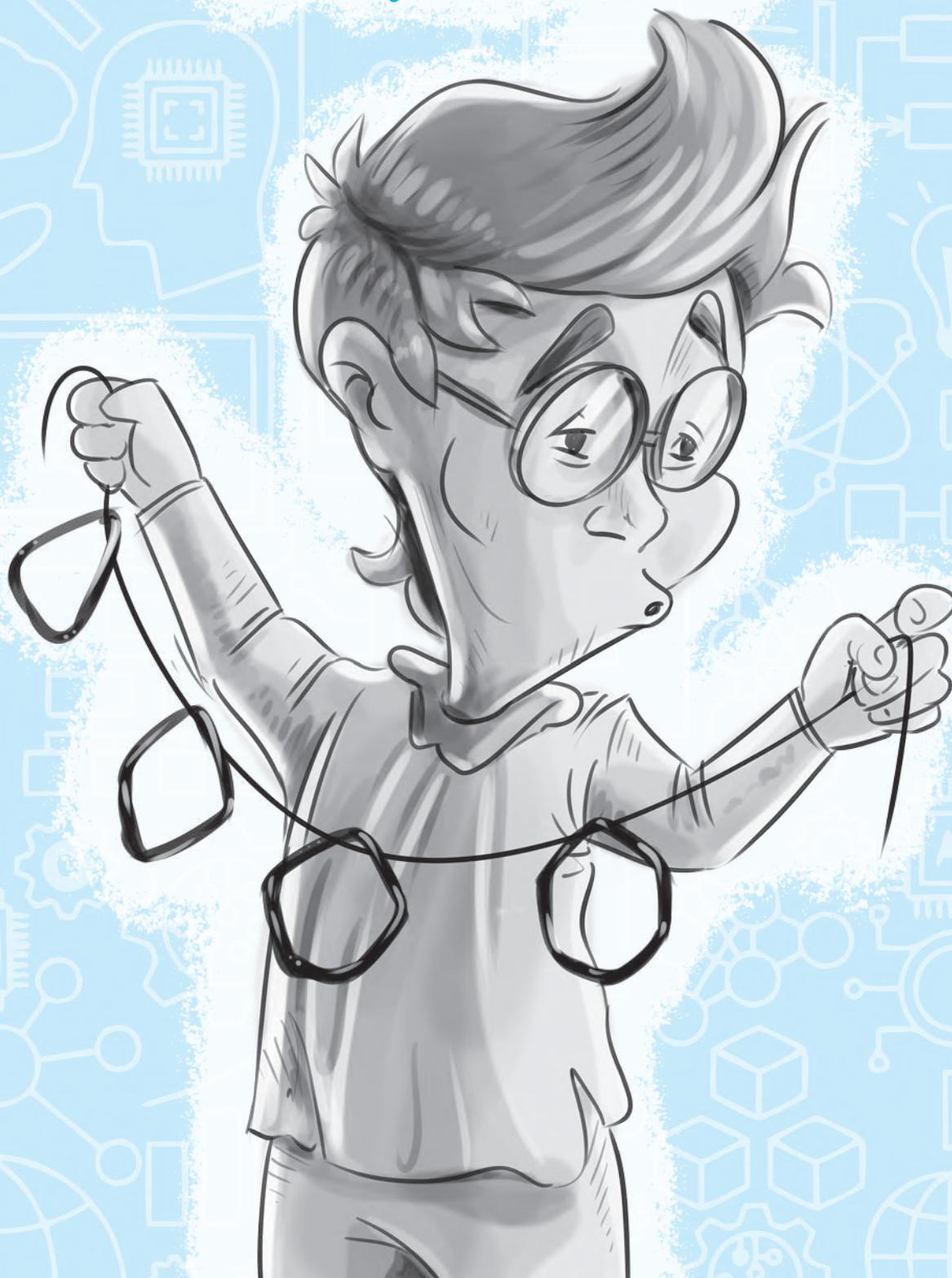

برای تبدیل کردن شکل رنگی به شکل سفید، ابتدا باید شکل رنگی را نسبت به خط عمود قرینه کنیم، سپس ۹۰ درجه ساعتگرد دوران دهیم.

شکل خاکستری قرینه‌ی شکل رنگی نسبت به خط افق است.

یادگیری

شکل‌ها

برای پاسخ‌گویی به سؤالات شکل‌ها، اول از همه با شمارش اضلاع شروع کنید.

پادگیری

شکل‌ها

شمارش

اشاره

آنواح خط‌رسانی و هاسپور

تریب و جایگاه

دوران

بازتاب (قرینه)

موقعیت شکل‌ها

شکل‌های سه‌بعدی

شکل‌های دو‌بعدی و سه‌بعدی

تاگرد

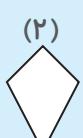
شکل پنهان

اتصال شکل‌ها

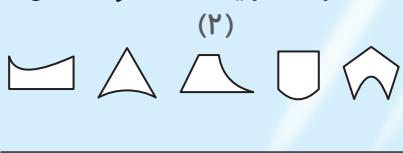
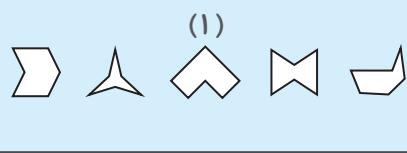
۱ هر یک از شکل‌های زیر چند ضلع دارند؟

۲ هر یک از شکل‌های زیر چند خط تقارن دارند؟

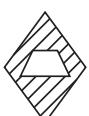

۳ وجه اشتراک هر یک از مجموعه شکل‌های زیر را بیابید.

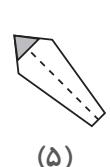
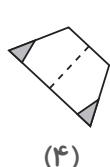
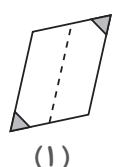
شکل متفاوت

در هر یک از سؤالات زیر، پنج شکل می‌بینید. شکلی را که بیشتر از همه با بقیه تفاوت دارد، مشخص کنید.

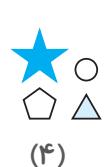
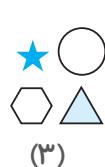
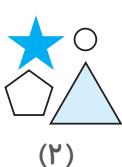
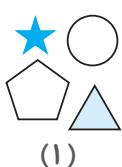

پاسخ: (۴)

داخل همه‌ی لوزی‌های دیگر، یک شکل چهارضلعی قرار دارد.

۴

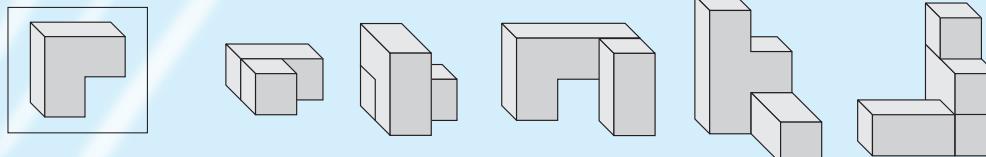
۵

دوران سُکل‌های سه‌بعدی

وقتی شکل‌های سه‌بعدی را دوران می‌دهیم، گاهی تصویر آنها کاملاً متفاوت می‌شود.

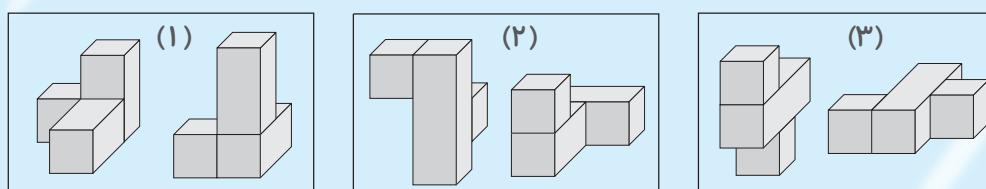

۱ بلوک سمت چپ در چه تعداد از تصاویر زیر استفاده شده است؟

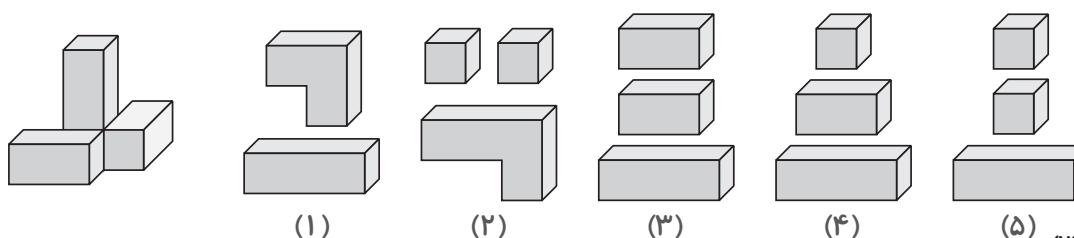
تعداد تصاویر: _____

۲ هر یک از دو تصویر زیر (بدون در نظر گرفتن دوران) مشابه هستند یا متفاوت؟

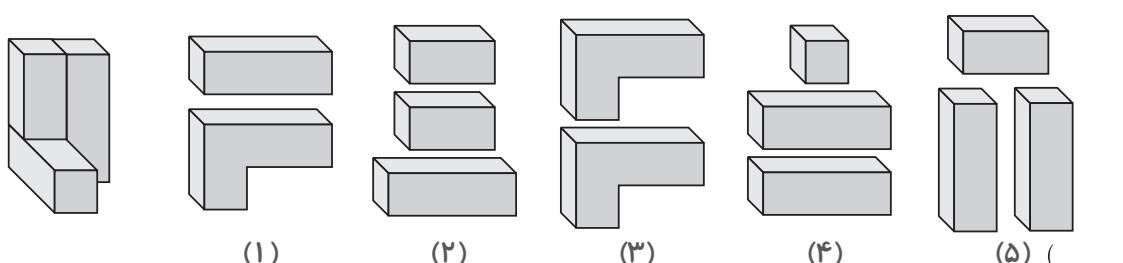
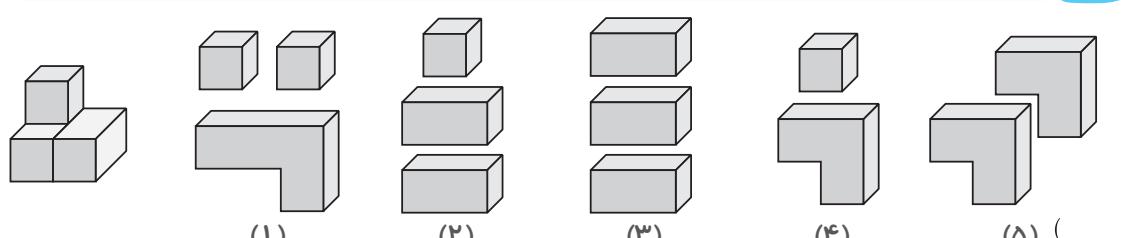

ساخت بلوک‌های سه‌بعدی

در هر یک از سؤالات زیر، برای ساخت شکل سه‌بعدی سمت چپ، کدام مجموعه بلوک (گزینه‌های ۱ تا ۵) را باید کنار یکدیگر قرار دارد؟

بلوک بزرگ‌تر را به صورت عمودی و بلوک‌های کوتاه‌تر را در این طرف و آن طرف آن قرار می‌دهیم.

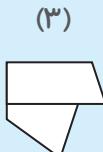
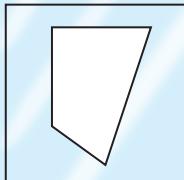

تاکردن کاغذ

ممکن است با سؤالاتی مواجه شوید که باید در آنها شکل بعد از تاکردن کاغذ را حدس بزنید.

- ۱ اگر شکل سمت چپ را هر بار فقط یک مرتبه تاکنیم، کدام یک از گزینه‌های زیر ساخته نمی‌شود؟

شکل: _____

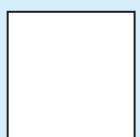
- ۲ در دو سؤال زیر، حداقل چند بار باید شکل اول را تاکرد تا به شکل دوم رسید؟

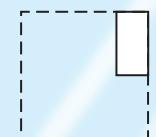
(۱)

تعداد تاکردن‌ها: _____

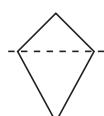
(۲)

تعداد تاکردن‌ها: _____

تاکردن کاغذ از روی خط‌چین

در هر یک از سؤالات زیر، اگر شکل سمت چپ را حول خط‌چین تابزنیم، کدام یک از تصاویر سمت راست به دست می‌آید؟

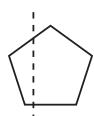
پاسخ: (۲)

گزینه‌ی ۱ کاملاً نادرست است، چون شکل به دست آمده نادرست است.

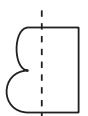
گزینه‌ی ۳ نادرست است، چون شکل از روی خط‌چین تا نشده است.

گزینه‌ی ۴ رد می‌شود، چون قسمت پایین خط‌چین بعد از تا شدن باید همچنان قابل رویت باشد.

گزینه‌ی ۵ کنار می‌رود، چون بخشی که تا خورده، نادرست است.

(____)

(____)

۳

۴

۲۸

شکل‌ها

شمارش

اشاره

انواع خط‌چین و هاشور

تریب و جایگاه

دوران

بازنای (فرینه)

موقعیت شکل‌ها

دوران شکل‌های سه‌بعدی

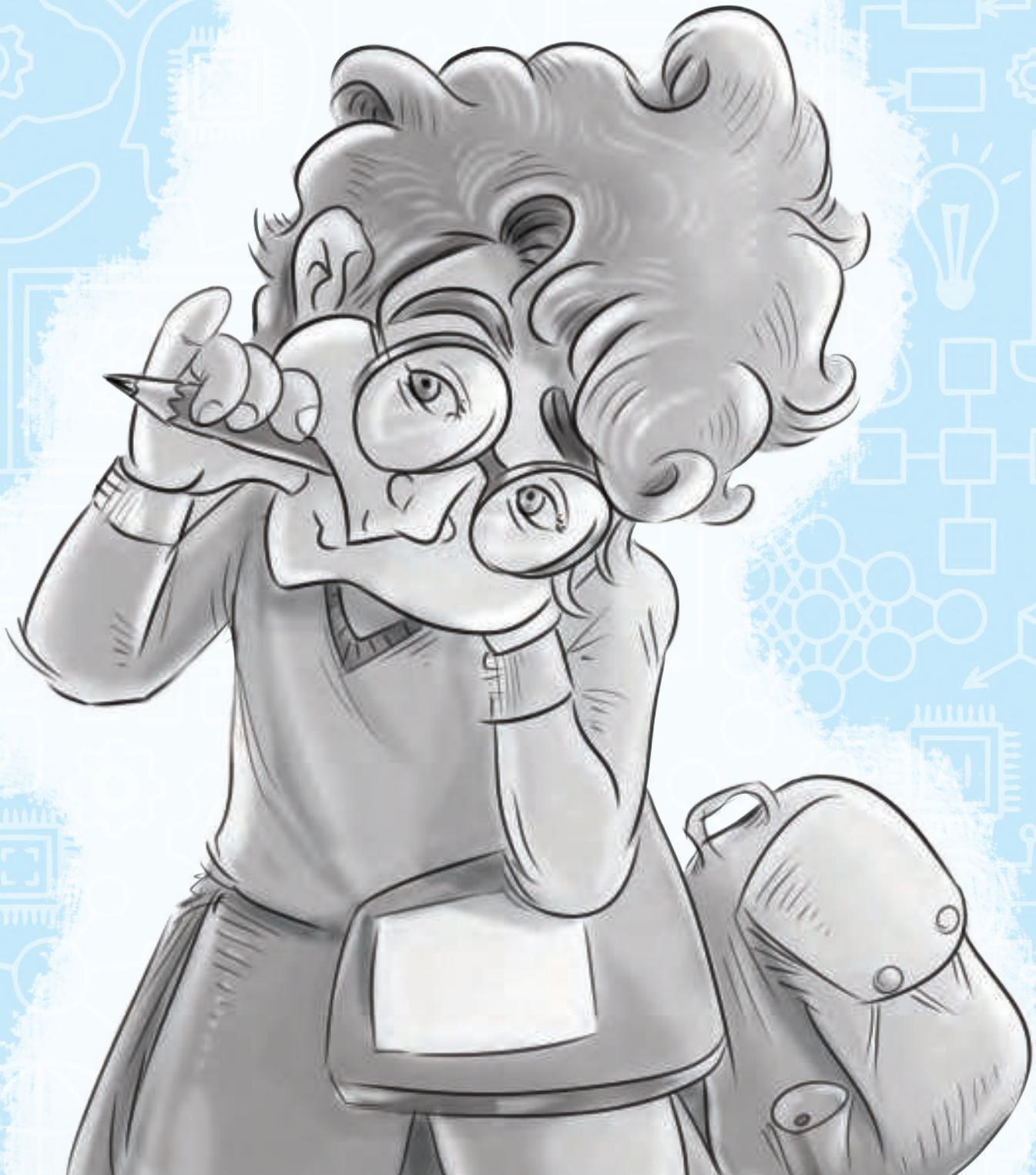
شکل‌های دو‌بعدی و سه‌بعدی

تاکردن کاغذ

شکل پنهان

انصار شکل‌ها

هوش نوردي

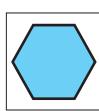
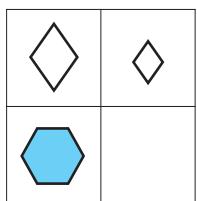
طبقه

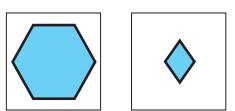
تمکیل جدول

۱ پله

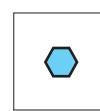
در سمت چپ هر سؤال، یک مریع بزرگ قرار دارد که یکی از خانه‌های آن خالی است. کدامیک از پنج مریع سمت راست می‌تواند مناسب آن خانه‌ی خالی باشد؟

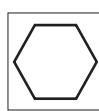
(۱)

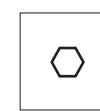
(۲)

(۳)

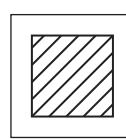
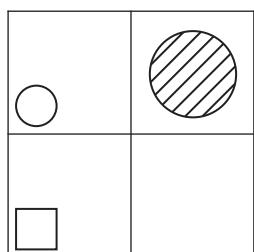

(۴)

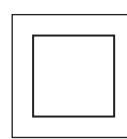

(۵)

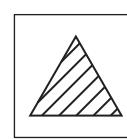
پاسخ: (۳)

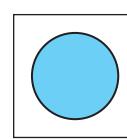
(۱)

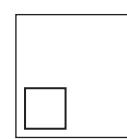
(۲)

(۳)

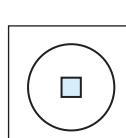
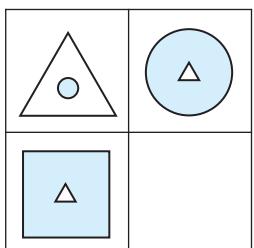

(۴)

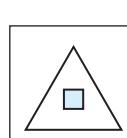

(۵)

۱

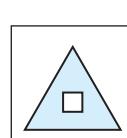
(۱)

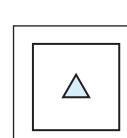
(۲)

(۳)

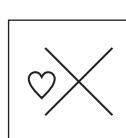
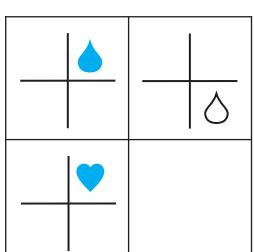

(۴)

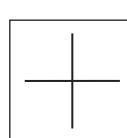

(۵)

۲

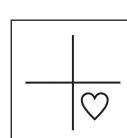
(۱)

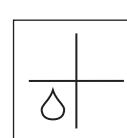
(۲)

(۳)

(۴)

(۵)

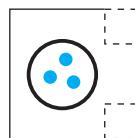
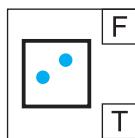
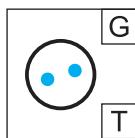
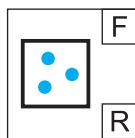
۳

کدهای افقی

پله

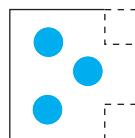
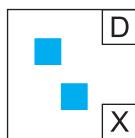
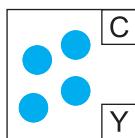
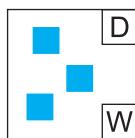
در هر یک از سوالات زیر، درون مربع‌های سمت چپ، شکل‌هایی وجود دارد که کنار آنها کدهایی نوشته شده است. کدهای بالا معنای متفاوتی با کدهای پایین دارند. ابتدا معنای هر کد را با توجه به شکل پیدا کنید و سپس از بین پنج کدی که در سمت راست قرار دارد، کد شکل جدید را بیابید.

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

پاسخ: (۱)

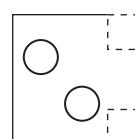
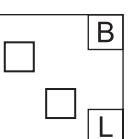
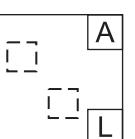
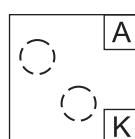
در بالای دو تا مربع، حرف F و در بالای دایره حرف G وجود دارد، بنابراین کد بالا به معنای نوع شکل است. همچنین کد پایینی نشان‌دهنده‌ی تعداد نقطه‌های کوچک است. R یعنی سه تا نقطه کوچک و T یعنی دو تا نقطه کوچک. بنابراین در شکل جدید در خانه‌ی بالایی باید کد G نوشته شود، چون شکل، یک دایره است و چون سه تا نقطه کوچک داریم، باید در خانه‌ی پایینی کد R نوشته شود. بنابراین کد شکل جدید باید به صورت GR باشد.

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

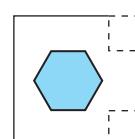
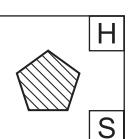
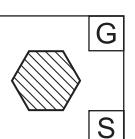
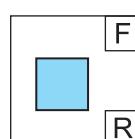
پاسخ: (۳)

دو تا از شکل‌ها حاوی مربع و یکی حاوی دایره است. در بالای مربع‌ها کد D و در بالای دایره‌ها کد C وجود دارد؛ بنابراین کد بالا به معنای نوع شکل است. همچنین کدهای پایینی نشان‌دهنده‌ی تعداد شکل‌ها هستند. W یعنی سه تا شکل، Y یعنی ۴ تا شکل و X یعنی ۳ تا شکل. بنابراین در شکل جدید در خانه‌ی بالایی باید کد C نوشته شود، چون شکل، دایره است و چون سه تا دایره داریم، باید در خانه‌ی پایینی کد W نوشته شود. بنابراین کد شکل جدید باید به صورت CW باشد.

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

۱

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵)

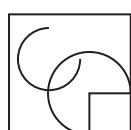
۲

شکل پنهان

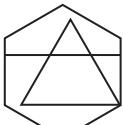
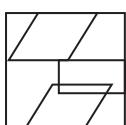
پله

در هر یک از سؤالات زیر، یک شکل در سمت چپ وجود دارد. این شکل را می‌توان در یکی از تصاویر سمت راست پیدا کرد.

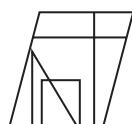
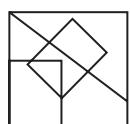
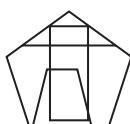
این شکل در هر گزینه که استفاده شده باشد، اندازه و جهت آن نباید تغییر کرده باشد. با توجه به این شرایط، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

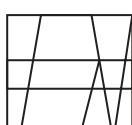
پاسخ: (۴)

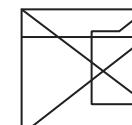
۱

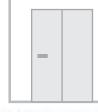
۲

۳

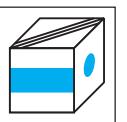
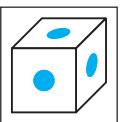
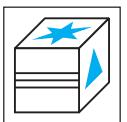
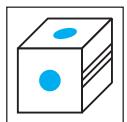
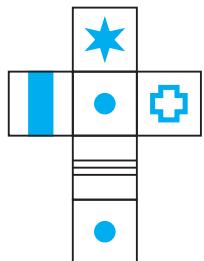
۴

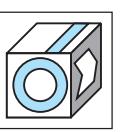
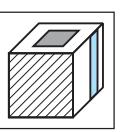
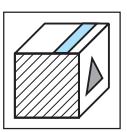
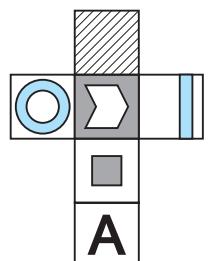
بستن گستردگی مکعب

پله ۳

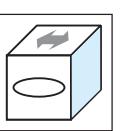
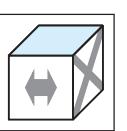
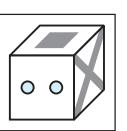
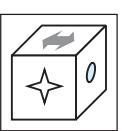
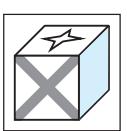
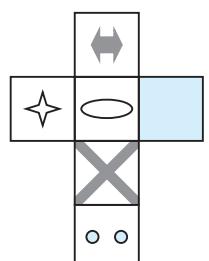
در هر یک از سوالات زیر، یک مکعب باز شده در سمت چپ وجود دارد. اگر آن را تابزینیم، به کدام یک از پنج مکعب سمت راست می‌رسیم؟

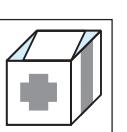
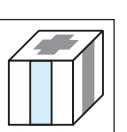
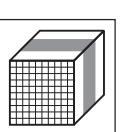
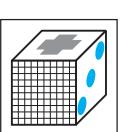
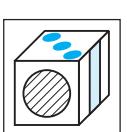
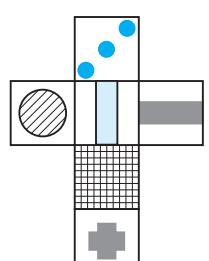
پاسخ: (۳)

۱

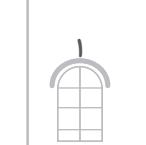
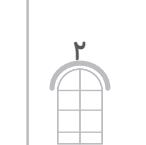
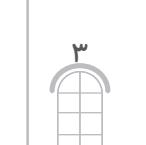
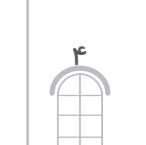
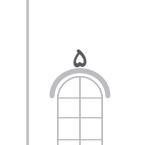
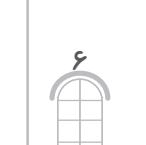

۲

۳

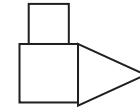
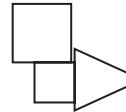
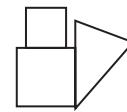
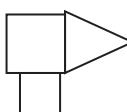
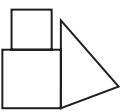
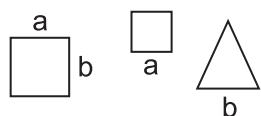
هوش نورده

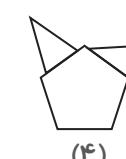
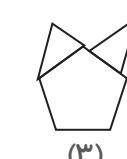
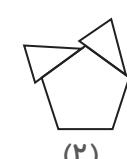
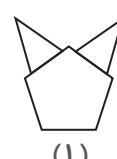
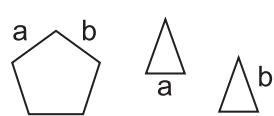
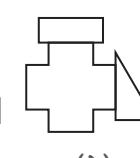
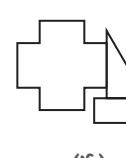
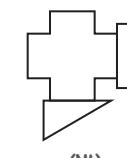
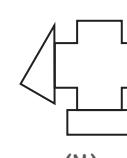
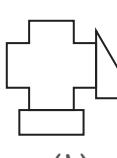
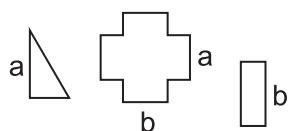
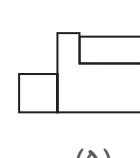
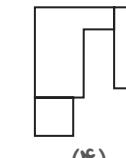
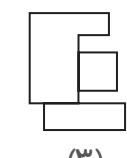
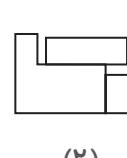
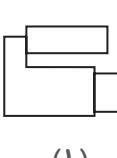
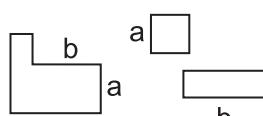
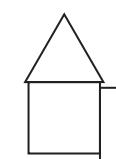
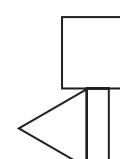
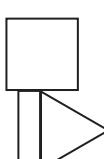
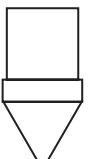
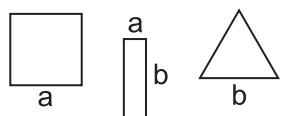
اتصال شکل‌ها

پله

در هر یک از سوالات زیر، سه تا شکل در سمت چپ وجود دارد. گنار بعضی از اضلاع این شکل‌ها یک تا دو کد نوشته شده است. اگر با قرار دادن کدهای مشابه در گنار یکدیگر، این شکل‌ها را به هم متصل کنیم، کدام یک از پنج شکل سمت راست به دست می‌آید؟

پاسخ: (۵)

شکل‌های مشابه

۲

در همه‌ی شکل‌ها باید سه دایره و سه خط وجود داشته باشد.

۵

در همه‌ی شکل‌ها باید مجموع تعداد بعلاوه‌ها و مستطیل‌ها برابر با ۷ باشد.

۶

در همه‌ی شکل‌ها، تعداد پیکان‌های سفید باید دو برابر تعداد پیکان‌های سیاه باشد.

۷

تمام شکل‌ها باید دو مریع سفید داشته باشند.

تکمیل جدول

۲

از چپ به راست، تعداد مریع‌ها یکی درمیان چهار و پنج می‌شود. همچنین، مریع‌های هر ستون باید رنگ مشابهی داشته باشند.

۹

از چپ به راست، تعداد خطوط گوشی پایین سمت چپ هر مریع به اندازه‌ی یک واحد کاهش یافته است. همچنین تعداد نقطه‌ها (سه، شش و نه) باید در هر ردیف و هر ستون بیش از یک بار استفاده شود.

۱۰

در هر ردیف، تعداد قلب‌های داخل مریع سمت راستی برابر است با مجموع تعداد قلب‌های داخل مریع سمت چپی و مریع وسطی.

(صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

اساره

دست‌گرمی

۱ (۱) مستطیل (۳) ستاره (۲) دایره

(۵) مریع (۴) مثلث

۲ (۱) پایین (۳) بالا (۲) چپ

(۴) راست (۵) پایین

۳ تعداد پیکان‌هایی که نوک آنها در جهت حرکت عقربه‌های ساعت است: ۴
تعداد پیکان‌هایی که نوک آنها در خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت است: ۶

شکل‌های مشابه

۴

در همه‌ی شکل‌ها، نوک پیکان باید به سمت مریع سفید باشد.

۵

در همه‌ی شکل‌ها، نوک پیکان باید به سمت خطوط مورب باشد.

۶

در همه‌ی شکل‌ها، نوک پیکان باید به سمت شکلی باشد که بیشترین تعداد اضلاع را دارد.

یادگیری

شکل‌ها

دست‌گرمی

۷ (۴)	۸ (۳)	۳ (۲)	۴ (۱)
۱۰ (۷)	۴ (۶)	۶ (۵)	
۰ (۴)	۴ (۳)	۱ (۲)	۲ (۱)
	۵ (۷)	۱ (۶)	۲ (۵)

(۱) هر شکل شش ضلع دارد.

(۲) هر شکل یک خط خمیده دارد.

شکل متفاوت

۱ (۴)	در همه‌ی شکل‌های دیگر، نقطه‌چین خط تقارن است.
۳ (۵)	همه‌ی شکل‌های دیگر یک پنج‌ضلعی دارند.
۳ (۶)	در همه‌ی گزینه‌های دیگر، شکل بزرگ شش‌ضلعی است.
۲ (۷)	در همه‌ی شکل‌های دیگر، تعداد کل اضلاع برابر با ۱۲ است.

تکمیل الگو

۲ (۸)	در هر مرحله، از چپ به راست شکل بزرگ‌تر شده و یکی درمیان به متلت خاکستری و مریع رنگی تغییر کرده است.
۵ (۹)	در هر مرحله، یک واحد به تعداد اضلاع اضافه شده است. همچنین، هاشورها یکی درمیان افقی و عمودی می‌شوند.
۲ (۱۰)	هر شکل نسبت به شکل قبل از خود، یک خط تقارن بیشتر دارد.

(صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

سمارش

دست‌گرمی

۳ (۴)	۵ (۳)	۴ (۲)	۴ (۱)
۵ (۷)	۷ (۶)	۶ (۵)	
۵ (۴)	۲ (۳)	۴ (۲)	۱ (۱)
	۷ (۷)	۳ (۶)	۲ (۵)
۸ (۴)	۴ (۳)	۴ (۲)	۶ (۱)
۲ (۷)	۴ (۶)	۴ (۵)	

همه‌ی اعداد زوج هستند.

اتصال شکل‌ها

۲ ۳

گزینه‌های ۱ و ۴ کنار می‌روند، چون ضلع اشتباهی از مثلث به شکل L متصل شده است. گزینه‌ی ۳ نادرست است، چون مستطیل به ضلع اشتباهی از شکل L متصل شده است. گزینه‌ی ۵ نادرست است، چون مثلث به ضلع اشتباهی از شکل L متصل شده است.

۳ ۴

گزینه‌ی ۱ رد می‌شود، چون ضلع نادرستی از کایت بالایی به پنج‌ضلعی وصل شده است. گزینه‌ی ۲ رد می‌شود، چون ضلع نادرستی از کایت پایینی به پنج‌ضلعی متصل شده است. گزینه‌های ۴ و ۵ کنار می‌روند، چون هر دو کایت از ضلع نادرستی به پنج‌ضلعی وصل شده‌اند.

هوش نوردی

طبقه ۱

پله ۱: تکمیل جدول ..... (صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱ ۱

از چپ به راست، اندازه‌ی شکل بزرگ‌تر می‌شود، سپس شکل به وسط مریع منتقل می‌شود و نهایت هاشور می‌خورد.

۲ ۲

از چپ به راست، شکل بزرگ کوچک شده و از زیر به رو منتقل می‌شود. همچنین شکل کوچک به یک شکل بزرگ تبدیل شده و بعد به زیر منتقل می‌شود.

۳ ۳

از چپ به راست، رنگ شکل کوچک سفید می‌شود و جایگاه آن هم از گوشه‌ی بالا سمت راست، به گوشه‌ی پایین سمت راست عوض می‌شود.

۴ ۴

از چپ به راست، شکل ۹۰ درجه در جهت حرکت عقربه‌های ساعت دوران می‌کند.

۵ ۵

هر شکل (ستاره، قلب و دائیره) تنها یکبار می‌تواند در هر ردیف و ستون وجود داشته باشد.

۶ ۶

در هر ردیف، شکل یکسان است. اما هر رنگ فقط یکبار می‌تواند در هر ردیف و ستون استفاده شود.

۷ ۷

شکل سوم هر ردیف، تلفیقی است از قرار گرفتن شکل اول بر روی شکل دوم. همچنین رنگ دو شکل هم جایه‌جا می‌شود.

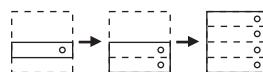
۲ ۵

گزینه‌های ۱، ۲ و ۵ کنار می‌روند، چون سمت چپ خط‌چین بعد از تاشدن شبیه این سه گزینه نمی‌شود. گزینه‌ی ۴ رد می‌شود، چون شکل حول خط‌چین تاشده است.

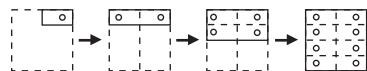

تا کردن و سوراخ کردن کاغذ

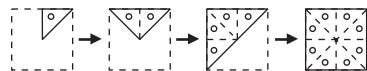
۴ ۶

۳ ۷

۵ ۸

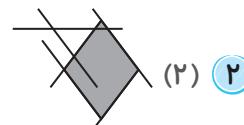
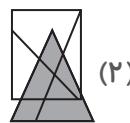

(صفحه‌ی ۳۰)

شکل پنهان

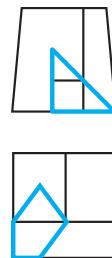
دست‌گرمی

۱ شکل (۳)

شکل پنهان

۲ ۳

۵ ۴

(صفحه‌ی ۳۱)

اتصال شکل‌ها

دست‌گرمی

۱ شکل (۲)

می‌توان شکل مدنظر را به چند طریق کشید. مثلاً:

